

ІЗ УКРАЇНОЮ У СЕРЦІ

Знайомлячись з другою збіркою поезій «Мовою серця» мого земляка Михайла Михайловича Шмаля, пригадую 1975 рік, коли до редакції Броварської міськрайонної газети «Нове життя» несміливо зайшов стрункий темноволосий юнак і запропонував свої вірші російською мовою. Без перебільшення хочеться сказати, що в поетичних рядочках вчорашнього випускника будівельного технікуму відчувалось непідробне бачення і сприйняття навколишнього світу, вміння небуденно мислити, свіжо, якимось по-особливому, описувати красу рідного краю. Тут же кілька віршів було відібрано і надруковано на шпальтах «Нового життя».

З того часу розпочався тривалий, дещо тернистий шлях М.М. Шмаля до вершин поезії, яка заповонила його душу, стала потребою і еством всього життя. Водночас відбувалось і громадянське становлення мого земляка.

Михайло Михайлович багато працює над пошуками свого стилю, свого творчого обличчя. З часом він зрозумів, що його російська поезія без глибинного знання мови не принесе йому бажаного задоволення, не сприятиме натхненню, розвитку хисту. І він почав шукати себе в українській літературі. На перших порах вірші рідною мовою були недосконалыми. Довелося багато працювати над творами класиків української поезії, поповнювати словниковий запас новими образами багатющої скарбниці народної мови. Нові вірші Михайло Михайлович не афішував, а продовжував працювати над їхньою довершеністю і дохідливістю.

Якоїсь миті Михайло Михайлович зрозумів, що йому нарешті відкрилась дорога до так давно омріяного літературного світу. Він переклав кращі свої російські вірші на рідну мову, написав кількадесят рубаїв та ряд нових ліричних поезій. І у червні 2007 року вийшла перша збірка «Обітниця». Вона була дуже привітно зустрінута читачами.

Відразу ж М.М. Шмаль почав працювати над наступною збіркою. Нове поетичне піднесення сприяло написанню за літо 2008 року більше 120 віршів, які і стали основою цієї книги поезій. Поет залишився вірний своїй темі. Його твори пронизані любов'ю до рідної України, отчого краю, вічного кохання. Заслугує особливої уваги поетичний жанр – рубаї. У розділі «Моя любов» Михайло Михайлович проявив неабиякий хист, знання людської душі і влучними теплими міні-образами передав таїну світлого почуття людської любові...

Мене, як земляка, глибоко схвилювали вірші про рідну Бобровиччину, зокрема, про село Рудьківку. Є у книзі і посвята рідним Броварям. Не важко помітити, що всі поезії в більшій чи меншій мірі торкнулись життя автора, пройшли через його серце, душу. Він сміливо відстоює свою позицію в ставленні до рідної мови, до високого почуття українця – вірного сина своєї маленької батьківщини і незалежної України.

Сподіваюсь, збірка «Мовою серця» стане наступним етапом творчого поступу мого земляка на шляху до розкриття секретів рідного слова,

поставленого на службу нашому народу. Бо йде до цього М.М. Шмаль з любов'ю до своєї рідної землі, до дорогої серцю України.

Сергій Приступко, журналіст

* * *

Виткав вечір вишиванку
У небесній далині,
Тонко пахнуть біля ганку
Матіоли чарівні.

Вийшла з хати юна мати,
Хліб несе на рушнику:
«Йди, синочку, вечеряти,
Поки ніч ще в сповитку».

Налила мені матуся
Повний кухоль молока,
А я п'ю і так боюся,
Щоб його не розплескати.

Жаль матусиної праці,
І її ласкавих рук, –
Ось устану завтра вранці
І за неї все зроблю...

Так вечеряв я і мріяв,
А мені – ще рочків три,
Скільки ж раз птахи у вирій
Відлітали із тих пір...

Пахне хлібом вечір пізній, –
Чи було те – не було...
Та матусі очі сині
Ще зорять в мені теплом.

* * *

Я – Орфей із підбитим крилом,
А ти – пізня моя Евридика,
Де взялось поміж нас хиже зло,

Що зробило з любові каліку?!

Я давно уже так не співав,
Лише заздрив в гаях соловейкам,
Та Господь нас удвох поєднав
І почав я співать потихеньку.

Моя пісня натхненно лилась,
З кожним днем я в мелодії кріпнув,
Звідки ж знову ця туга взялась,
Що мій спів став подібним до хрипу.

Моя люба, моя золота,
Моя доле, любове крилата,
Закінчилися наші свята,
А до буднів душа вже не здатна.

Я Орфей із підбитим крилом,
А ти – пізня моя Евридика,
Де взялось поміж нас хиже зло,
Що зробило з любові каліку?..

* * *

Не гордуй мною, любий мій сину,
Не минай мою стежку просту,
Я до тебе щодень серцем лину
І з тобою щодень я расту.

Я тебе виглядаю ранками
І молюся за тебе вночі,
Ти для мене, немов вічна рана,
Що під серцем, як птаха, ячить.

Та я славлю той час під цим сонцем,
Як прийшов ти продовжить мій рід,
Бо тепер із мого вже віконця
Став безмежним довколишній світ.

Славлю я твою всміхнену матір,
Що тебе в це життя привела,
А що я опинивсь «не в форматі»,
Не лише моя в тому вина.

Вже в саду спалахнула калина,
Це вже осінь спішить у мій дім...
Я до тебе горнуся, мій сину,
Як горнувсь ти до мене малим.

Не цурайся мене, рідний сину,
Не лишай мене жити в журбі...
Мої вірші – життя половина,
А ще інша – належить тобі.

ОСІННІЙ ВЕЧІР

Залягли тумани сиві
Над Бистрицею-рікою,
Вечір золото осіннє
Сипле щедрою рукою.

Пахне рінню і грибами
В придорожному гайочку,
Літо срібними нитками
Зачепилось на горбочку.

Сходять духом теплим води
У небесні світлі далі,
До зимових днів холодних
Залишилось зовсім мало...

* * *

Нині зранку зазорилося
Вже на осінь золоту,
Гай і луки смутком вкрилися,
Тихне пташка на льоту.

Уже займистими росами
Серце північ холодить...
Пожалій же мене, осене, –
Я такий ще молодий.

Ще я жити не зневірився,
Ще весна в мені цвіте,
І любить ще так хотілося б,
Якщо ласка Божа є на те.

Хай дощі із неба сіються,

Та не хочеться журби,
Ще мені так добре мріється, —
Я ще зовсім молодий!

* * *

В Броварях уже знов
вечори золоті,
Й срібні-срібні, аж сиві,
світанки,
У цю пору мені
колись стрілася ти,
Моя дівчино-пере -
яславчанко.

Нам та осінь красива
весною цвіла,
І ще літом лунким
озивалися грози,
Та чомусь надто скоро
настала зима,
І скували любов нашу
хижі морози.

Скільки часу минуло-гайнуло
з тих пір,
Скільки літ впало зорями
в роси...
А я осінь люблю,
коли тебе зустрів,
Я ще тебе і досі люблю,
як ту осінь.

* * *

Сумно і печально
В цім краю мені,
Листопад зухвало
Лічить мої дні.

Саван поховальний —
Над землею дим,
Плаче в небі жально
Журавлиний клин.

Тебе, карооку,
Бачу лиш вві сні,
Мов зорю високу
В далеч-вишині.

* * *

Стомився тебе згадувать,
І забувать не хочеться,
Бо пам'ять, як червона кров,
По краплі з серця сочиться.

Зійди з мене навек слізьми
І снами препоганими,
Тебе давно уже нема –
Я лиш тебе вигадую.

Це не любов – це просто жах
Обплутав душу страхами...
Як хочеться тепер мені
Здійнятись в небо птахою.

Здається, щойно ранок був,
А день вже спати моститься...
Несила більш любить тебе,
І забувать не хочеться.

* * *

Ой рано-рано
Сніги упали,
Ой рано землю
Зима скувала.

В безодню сиву
Скотилось небо,
А в цьому світі
Я вже без тебе.

В полях безмежних,
Де ми любились,
Тепер лиш тільки
Пустеля біла.

Сніги упали,
Та й знов розтануть,
Чому ж ми, люба,
Навік розстались.

Ой рано-рано
Сніги упали...

* * *

Ще дитям покинув я
Рідний край і милі ниви
І несмілим журавлям
У безмежний світ полинув.

Мріяв я знайти любов,
І багатство, й щиру славу,
Тож здіймався знов і знов,
Як життя із ніг збивало.

Вже й не знаю – скільки літ
Я провів у мандрах дальніх...
Не скоривсь мені цей світ,
Хоч і сил пішло немало.

Час минув й вертаю я
Із усіх доріг широких,
Наді мною птах ширя
Одинокий, одинокий.

І ніхто вже не стріча –
Ні рідня мене, ні друзі,
Тільки сонце, як свіча,
Догоря на дальнім прюзі...